

ת"פ 20743/11/22 - מדינת ישראל נגד סמיר ג'בארין

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 20743-11-22 מדינת ישראל נ' ג'בארין
תיק חיצוני: 499391/2022

בפני	כבוד השופט אלכס אחרר
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	סמיר ג'בארין

החלטה

בפניי בקשת הנאשם לביטול כתב אישום בהתאם לסעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי, [נוסח משולב], תשמ"ב 1982- (להלן: "החסד"פ").

כתב האישום והרקע לבקשה

בתאריך 10.11.22 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו החזקת נשק שלא כדין, עבירה לפי סעיף 144 (א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**") והחזקת חלק של נשק ותחמושת, עבירה לפי סעיף 144 (א) לחוק העונשין.

על פי כתב האישום, בתאריך 05.11.22 בשעה 20:05, נמצא הנאשם מחזיק בסל מתחת לשולחן בסלון, בנשק מסוג זיגזאור (להלן: "**הנשק**"), שיש בכוחו לירות כדור ולהמית אדם. הנשק היה טעון במחסנית ובה 14 כדורי תחמושת מסוג 9 מ"מ, המתאימים לנשק.

בדיון שהתקיים בתאריך 01.05.23 ביקש ב"כ הנאשם להגיש בקשה לביטול כתב האישום מן הטעם של אכיפה בררנית בטרם ישיב הנאשם על האמור בכתב האישום.

טענות הצדדים בתמצית:

לטענת ב"כ הנאשם, יש להורות על ביטול כתב האישום מטעמים של הגנת מן הצדק בגין **אכיפה בררנית**. נטען שהנאשם הוא זה שפנה למשטרת ישראל מיוזמתו וביקש ממנה לאסוף את הנשק, מבלי שהיה למשטרה כל מידע בעניין ומבלי שהתבצעה חקירה או בדיקה על ידי המאשימה.

בנסיבות אלה, נטען שיש להשוות את עניינו לעניינם של אנשים שמסרו כלי נשק במבצעי איסוף נשק שביצעה המשטרה מבלי להעמידם לדין ולכן, עצם העמדתו לדין מהווה אכיפה בררנית.

לחלופין, נטען שהנאשם זכאי להגנת ה"פטור עקב חרטה" שכן מחפץ נפשו ומתוך חרטה הוא חדל מהשלמת המעשה.

מנגד, המשיבה ביקשה לדחות את הבקשה על הסף וטענה שבהתאם למזכר של רכז המודיעין ארז פרץ, הנאשם הודיע כי ברשותו אקדח וברצונו ששוטרים יגיעו לתפוס את האקדח, **לעצור אותו ולהכניסו לכלא**. בהתאם למזכר, הנאשם נעצר בתאריך 05.11.22 ובחקירתו ציין הנאשם: **"לא יפה להגיד שאני דיווחתי על זה שיש לי נשק אני אהיה מניאק והעו"ד יראו את החקירה, אני לא התקשרתי"** והכחיש כל קשר לאקדח.

למרות האמור, בתאריך 06.11.22 שוחרר הנאשם ממעצרו ולאחר שחרורו ביקש לברר מול קצין החקירות, פקד יהונתן קנימח מדוע שוחרר ממעצר וביקש למסור גרסה נוספת. לכן, הנאשם נחקר פעם נוספת אך הפעם ציין שמצא את האקדח בער לפני חודשיים והוסיף **"החזקתי אותו ושיחקתי בו בבית"**. בסיומה של החקירה, ביקש להיוותר במעצר.

בחקירתו בתאריך 08.11.22 נשאל הנאשם מדוע היה חשוב לו להיעצר, מדוע חזר למשטרה לאחר ששוחרר ומדוע החליט לדווח למשטרה שברשותו אקדח באותו היום, השיב הנאשם **"אין לי תשובה"**.

בנסיבות אלה, המאשימה טוענת שהמקרה דנן אינו דומה למקרה של אדם המחזיר נשק במסגרת מבצע החזרת נשקים ולא עומדת לנאשם הגנת הפטור עקב חרטה.

הנאשם החזיק בנשק זמן ממושך של כחודשיים כאשר יום אחד התקשר למשטרה לדווח אודותיו על מנת שיעצר ויהוו עבורו מעצר הגנתי. אין המדובר בחרטה כנה אלא במעשה של אדם החושש ככל הנראה מפני אדם אחר וביקש לנצל את הרשויות ולהגן עליו וזאת מבלי למסור פרטים אודות הסיבה בגינה הוא חושש.

בתגובתו, טען ב"כ הנאשם שהמאשימה לא הצליחה לסתור את טענתו לאכיפה בררנית ולא הוכיחה כי אכיפה בררנית זו היא מוצדקת ומתבססת על שיקולים ענייניים. עוד נטען שהמאשימה לא הוכיחה שעניינו של הנאשם שונה מעניינם של מוסרי הנשקים במסגרת מבצע איסוף.

דין והכרעה:

סעיף 149 (10) לחסד"פ מורה כי, ניתן לבטל כתב אישום בנסיבות בהן **"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית"**.

ההלכה קבעה כי טענה בדבר אכיפה בררנית תיבחן בשלושה שלבים: תחילה, בחינת עוצמת הפגם שבהתנהלות המאשימה, לאחר מכן, בחינה האם בקיומו של ההליך הפלילי יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות ולבסוף, בחינת הסעד המידתי הראוי בגין ההפרה (ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, החלטה מיום 31/3/05, פורסם בנבו, להלן: **"הלכת בורוביץ"**). עוד נקבע בהלכת בורוביץ כי- **"ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה ... מהלך קיצוני שבית המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר. בדרך כלל יידרש הנאשם להראות, שהתקיים קשר סיבתי בין התנהגות הנפסדת של הרשויות לבין הפגיעה בזכויותיו"** (שם, בעמ' 807).

בנוסף, גם אם הוכחה התנהלות לא ראויה של המאשימה, היא לא בהכרח תוביל לביטולו של כתב האישום ויש לבדוק אמצעים חלופיים, קיצונים פחות, לריפוי של הפגם, לאחר איזון בין מהות התקלה לבין האינטרס הציבורי הקיים בבירור

האישום (בש"פ 9130/07 מוחמד נאסר נ' מדינת ישראל, החלטה מיום 1.11.07 פורסם בנבו).

בפסיקה נקבע לא אחת כי הנטל להוכיח את הטענה, באשר לקיומו של הפגם בהתנהלות המאשימה, רובץ על הנאשם הטוען להגנה מן הצדק עקב האכיפה הבררנית.

ומן הכלל אל הפרט:

מתגובת המשיבה נלמד שאכן הנאשם הוא שפנה למסירת הנשק אך זאת רק לאחר שלטענתו מצא את הנשק ביער, החזיק בו חודשיים ימים ו"שיחק בו" בביתו. אם לא די בכך, הרי שהנאשם הוא זה שעמד על מעצרו, גם לאחר ששוחרר וביקש למסור גרסאות נוספות על מנת להישאר עצור. על טענות אלה של המאשימה ב"כ הנאשם לא השיב ולא ניתן כל הסבר לכך. בנסיבות אלה, לא ניתן לומר שהנאשם התחרט וחזר בו מהחזקת הנשק אלא שניצל את החזקתו ועיתוי מסירתו לשם מילוי רצון אחר שלו - מעצר הגנתי.

אין מחלוקת בין הצדדים שהנאשם מסר את הנשק מיוזמתו ומרצונו, מבלי שהייתה חקירה או בדיקה משטרתית לאחר שהחזיק בו חודשיים ימים בביתו ולכן, אבחן גם את הטענה לאכיפה בררנית.

כאמור, אכיפה בררנית תתקבל רק לאחר קביעה שמחזיקי נשקים שמסרו את נשקם במסגרת מבצע איסוף נשקים ושנגדם לא הוגש כתב אישום, מהווים "קבוצת שווים", יש בקיומו של ההליך נגד הנאשם משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות ושלא ניתן לרפא את באמצעים מתונים ומידתיים יותר מאשר ביטולו של כתב האישום.

ב"כ הנאשם טוען שלנוכח מבצעי איסוף הנשקים שמבצעת המשטרה, משמסר הנאשם את הנשק מיוזמתו בלבד יש לראות בו כחלק מקבוצת השווים שנגדם לא הוגשו כתבי אישום. משהוגש נגדו כתב אישום, נהגה המאשימה באכיפה בררנית.

לאור הנסיבות שפירטה המאשימה, סבורני שהנאשם איננו חלק מ"קבוצת השווים" לה הוא טוען, מאחר שקבוצה זו מוגדרת רק במסגרת מבצע איסוף נשקים. ככל שהיה מבצע כזה, במסגרתו הנאשם מסר נשק והיה מוגש נגדו כתב אישום חרף העובדה שכנגד אחרים לא מוגשים כתבי אישום אז היה ניתן לראות פגם בהתנהלות הרשות. אך לא זה המקרה שלפניי. הנאשם שבפניי לא רק שלא נענה לקריאת איסוף נשק תוך הבטחה **שלא** יינקטו נגדו הליכים אלא שהנאשם עצמו הוא זה אשר מסר את הנשק על מנת שכן יינקטו נגדו הליכים ושב ומסר גרסאות אשר יתאימו לרצונו להישאר עצור. בהתאם לאמור, מוסרי נשקים במסגרת מבצע איסוף והנאשם אינם חברים באותה הקבוצה כלל.

בנסיבות שתוארו, איני סבור שיש פגיעה בתחושת ההגנה והצדק.

הנאשם אכן פנה מיוזמתו למשטרה למסור את הנשק, יהיו טעמיו אשר יהיו, אולם אין במעשה זה כדי להפחית במידת אחריותו או בעצם השלמת העבירות המיוחסות לו בכתב האישום. טענות אלו יוכלו להיטען ולהישקל בשלב גזירת עונשו של הנאשם אם וכאשר יורשע.

אכן, בימים טרופים אלה, זהו אינטרס הציבור לאסוף נשקים המוחזקים באופן בלתי חוקי בידי גורמים שונים וזאת על מנת שלא יעשה בהם שימוש בטחוני או פלילי, כפי שלדאבון הלב אנו מתבשרים חדשות לבקרים. עם זאת, כפי שפירטתי, אין המדובר במסירה מפני טוב לבו של הנאשם אשר מצא נשק ביער ומסרו למשטרה, אלא באדם שהגיע

לחזקתו נשק באופן זה או אחר, הוא החזיק בו תקופת מה ואף "שיחק בו" וככל הנראה היה ממשיך להחזיקו. אלא שמפני דאגה לביטחוננו מפני גורמים עלומים, הנאשם חפץ להיות מוגן על ידי המשטרה בדרך לא דרך ולכן הודיע על הנשק ומסר אותו. יתרה מכך, הנאשם שככל הנראה לא היה מרוצה משחרורו, ניסה לאלץ את המשטרה לעוצרו על ידי מסירת גרסאות שונות באופן שאף לא ניתן לדעת רק על סמך הנטען בבקשה בלבד שאכן המסירה בוצעה מתוך חרטה של הנאשם בהחזקת הנשק.

למעשה, מהבקשה של הנאשם ותגובת המאשימה נלמד שברצות הנאשם הוא "יוזם" הליכים וברצותו "מבטל" אותם וזאת ללא כל קשר לנשק שנמסר מעין הייתה המשטרה חברת אבטחה פרטית של הנאשם הסרה למרותו. לאור עובדות אלה, לא רק שלא קיימת תחושת פגיעה בתחושת ההגנה והצדק אלא שיש להבטיח שבמסגרת חששותיו של הנאשם, לא יחזיק בנשק פעם נוספת חלף התנהלות על פי החוק ופניה לגורמים המתאימים בחוק.

יש לדחות גם את הטענה לביטול כתב האישום מן הטעם של "פטור עקב חרטה" שעה שהנאשם לכאורה השלים את העבירה, החזיק בנשק לטענתו כחודשיים ימים ולא סיפק הסבר מדוע החזיק בו עד שמסר אותו אף לא בתשובתו לתגובת המאשימה וכאמור, הוכחת הטענות לביטול כתב אישום מונחות על כתפי הנאשם ולא על כתפי המאשימה.

סופו של דבר, בשלב זה של ההליך, לא הצליח הנאשם להוכיח שהמאשימה פעלה בניגוד לשיקולי הצדק ולמעשה, אף לא בניגוד לבקשותיו המפורשות של הנאשם. מובן שזכותו של הנאשם לטעון את הטענה גם לאחר דיון ההוכחות או למצער, להוות שיקול בגזירת עונשו בהתאם להוראות סעיף 40(9) לחוק העונשין התשל"ז-1977, אם וכאשר יורשע בסופו של ההליך, ואולם בעת הזו, לדידי, היא אינה מצדיקה את ביטול כתב האישום.

הטענה המקדמית נדחית.

המזכירות תעביר החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, כ"ד אלול תשפ"ג, 10 ספטמבר 2023, בהעדר הצדדים.